

В. ЯРОШЕНКО

ЧЕРЕЗ РЕШЕТО

Байок збірка друга

1924

[891.79—191]

З ДРУКАРНІ
Вид-ва „Червоний Шляк“

Д. У. Д. № 4839. Київ, 1924. 7000.
Зам. № 1885.

Гній та вівсянка.

Стояв стіжок соломи,
А поруч—купи гною,
І трохи посварились
Сусіди між собою.
Солома остюком до гною шелестіла:
— «От вип'явся смердючий тут без діла!
Ні з тебе користи, ні втіхи, ні розваги
Нікому в світі.
Смердиш, паруєш, мов несамовитий,—
Благо,
Що в акурат мені під ніс.
І що за клятий біс
Родив тебе таким смердючим,
Устюбським, сучим,
Уредним гноєм?
А я, вівсяна та пахуча,
Не знаю навіть, як смердять хазяйчині онучі,
І змушена—за що така наруга?—
Винюхувати свинство це і день, і другий!»
А гній у відповідь соломі прокректав:
— «Покинь цю філософію к чортам,
Моя голубко,
Держись землі і то держися цупко,
Не сновигай у небесах.

Солома ти з яринного вівса,
А я, сестрице, сам з озимої пшениці,
Що йде не коням в дуб, а лиш на паляниці.

А доля в нас одна—

Нарешті стати гноєм.

І, думаєш, погана доля ця?

— Ні з якого кінця!

Ти глянь, смердючого, мене як береже хазяїн,
Сільський куркуль, павук, зажера й каїн,
Бо зна, що вивезе мене на поле,
Пшеницею засіє і прополе—
І жовтим золотом засипле в закрома.

Жалій про те, кума,

Що ми ще й досі

Не в тих руках, що голі й босі

Працюють цілий вік

Мозолями своїми.

І темрява живе ще поміж ними:

Бо не згуртуються в артілі, колективи,

Бо межі ще не орються на нивах,

Бо гони ще малі, поля іще вузенькі,

Бо не косарка гра, а ще коса дзеленька.

Але коли межа ставатиме все вужча,—

Тоді, голубко, я...

— Я засмерджу ще дужче!..»

Тяжка хвороба.

— «Ох, ох мені!.. Хазяїн стогне в хаті:
Це, певно, смерть вже йде по грішну душу...
Хоч наймит, Савку, ти, але я мушу,
Як сину рідному, тобі сказати:

Старий вже я, больний,—хазяйка—та
тим паче,

Дітей у нас нема...

І що лиш комнезам отут не розкулачив,
Кому я одпишу? Кому я передам?

Одненький ти у нас, як шворень той у
возі,

Як віник при порозі.

Підпора наша ти,

Не наймит—тільки син!

І на худобу всю,

По смерті скорій нашій,

Хазяїн ти один!..

А смерть моя?—Гай, гай!

Загостреним залізом

Вже почина торкати.

Працюй-же, приробляй,

А я на піч полізу

Та буду смерти ждати...»

Савко сльозу з очей обтер,
— Куркуль за малим що не вмер...

Проходить рік. Савко працює.
Хазяїн стогне, смерти жде,
А часом, як не затанцює,
Як Савка з хати піде де.
Червона морда, мов барило,
Все пухне, пухне, аж двигтить...
— «Працюй, Савко, працюй, дурило,
Працюй, всесвітні наймити!»

Аж трапилось такеє лихо
Із вельми мудрим куркулем:
Батрацький комітет із-тиха
Накрив куркулика кулем.
— «А стій! Не руш! Бо по закону
Для праці вісім є годин,
Він за твою робив персону,
Так заплати, розсучий син!
А цю твою тяжку хворобу
Ти будеш згадувать до гробу!!.»

Закон, що дба про наймитів,
Тяжка хвороба куркулів.
Радянська влада—смерть для них,
Життя для гноблених усіх!..

Злодій.

— «Держіть її, держіть!

Ловіть її, ловіть!..»

— Кого це? Що це? За що?

— Мишу,

Злодюгу і ледащо!

І всяке ледві дише,

Та цілиться на мишу.

Біля дверей стовбичило хлоп'ятко

Та лап за хвостик мишенятка.

Прикажчик, пробі, аж зрадів:

— На-ж, сонляку, тобі цукерку

Та подавай сюди мизерку

Для суду, для допросу...

І за хвоста піднявши мишу аж до носа,

Прикажчик більш до люду, ніж до миші

вдався,

Так наче сповідався,

Як кіт, бува по шкоді:

— От бачте, люди добрі:

Прикажчик наш падлец,

Прикажчик, кажуть, злодій,

У нього вічна всушка хліба

Так, ніби

Він яка німецька пушка,
Що може враз зажерти зо-сто пуд,
А тут тепер сами ви свідки,

Звідки

Береться всушка та розтруска.
Давайте, акт складемо на цю злодюжку,
Та й об земельний її суд.

Про сто відсотків.

Борода мотається
Над пивним барилом,
Аж упрів, старається
Пан-отець Гаврило
Підсвятити діло.
Та все свят-словами,
Наче гарбузами,
Глушить по долівці:

— «Вівці мої, вівці!..»
Та й знов: «Вівці, вівці!..»
А далі—ні слова...
— Ет, з цієї промови,
Як з козла старого,
Ні дійки...—Нічого.

Мвуться, труться люди:
— «Чи ще довго буде
Шип, як баба к позиву,
Солодить молозиво?!..»

Та один за Гапку,
А другий за шапку:
— «Ноги вже потерпли,
Вилітаймо з церкви...»
А він в стелю очі,

Та таке тороче,
Та таке все з рота —
Ні в тин, ні в ворота.
В церкві вже ні духу,
А піп, наче мухи
Одганя руками,
Та тими словами,
Як пан снопа в'яже—
Нічого не скаже.

Сторож тут крутився —
Сам один лишився,
Плюнув, підступився
До попа з ключами:

— «Хай господь тут з вами,
Я-ж піду до хати
Киші підлатати,
А ви по кінцеві
(На цьому кільцеві
Всі ключі від храму,
Од дверей та брами),
Вже замкніть, будь ласка,
Бо ця ваша казка,
Мабуть, без зав'язки.

Був я на докладі
На одній громаді.
Там учитель, к слову,
Теж держав промову
(На всі сто відсотків!)

Та все:

— «Сто відсотки,
Всіх відсотків сто!..

І хоч вам хто
Знав, чого він хоче:
— «Голову мороче,
А ей-ей, мов п'яний.—
Жмем додому, Йзане!

— В чім-же горе саме?—

Вчитель запитався,

А я й одчитався:

— Не лякай словами,
А балакай просто,
Так і так—не гостро:
Школа без помосту,—
Дров нема й колодки.
— Це-ж нам сором, люди!..

Диви—й діло буде

На всі сто відсотків!

„Зелений змії“.

Комунізм це Радянська Влада
плюс електрифікація. *Ленін.*

Жив, був,
(Не тільки був,
А й самогон ще дув)
В однім селі «побірник» влади
Хто?

Та Голова сільради.

А поруч, на вальцовому млині,
Як жук у купині,
Біля динами «спец» другий крутився
І випивав на зло «нечистій сатані»
(Це фабзавкомові),
Аж млин йому хилився.
І от зійшлись вони одного разу
(Вже не скажу — на Петра чи на Спаса)
У голови, по случаю святок.
Ось про електрику, про ток
Завів механик довгу мову,
А Голова — про постанови.
Сиділи. Гомоніли.

Поп'яніли...

А далі Голова себе по лобу:

«Стій,

Приятелю ти мій!

Та знаєш, що ми вдвох з тобою означаєм?
Давай лиш я тобі з брошури прочитаю...
Подай, Горпино, нам оту літературу,
Що вчора з города привіз я для...
«культури».

Ось...

Осьдечки...

Читай.

Та добре розбирай:
Радянська Влада — я. Електрика — це ти.
А вкупі, брате мій, ми
— Ми чиста є комуна,
І проти нас тепер «Район» вже не посує,
Бо це вже не «Район» (куди там!) — Ленін
пише.

Тепер, Райвиконком, прохажувайся тихше!
Тепер ми можем вдвох таку вчинити бучу,
Як хлопці з Всеобучу...
— Приятель дорогий, товаришу! — краса...
У тебе голова працює, як динама.
Ходім, розкриєм всім на нас сліпі глаза,
Хай знають, хто ми є...

(Таку, сяку їх маму!..)

Радянська Влада — ти,

Електрика це — я,

А вдвох — комуна ми.

Культшефство, навіть «змичка», —

І будем морду бить, і вікна будем бить,

А потім підем спать в «сельбудку» під

кисличку!

На жаль, частенько ще бува,
Що мудрі, золоті слова
Перепаскудять, «пересучать»,
На шмат ганчірки, на онучу...
Такий бо наслідок сумний
Лишає вам «Зелений змії».

Самовбивця.

У селі Срібному куркуль Василь Деркач прижив із наймичкою дитину. Загрожуючи убити Мотрю (так звали наймичку), змусив її брехати, що дитина ця від «москаля» (червоноармійця). Нарешті, куркуль знахабнів до того, що вигнав Мотрю з двору. Жінвідділ притяг куркуля до суду. На суді куркуль заявив, що все це не що инше як «сон сивої нобили» і що все Мотря видумус. Але суд присудив з куркуля на виховання дитини чимало грошей. Тоді куркуль розіграв самовбивство: він стрілявся з рушниці, та так недбало, що тільки поранив себе в ногу.

(З допису).

Ой, у лузі
Та ще й при березі
Кобила
Ходила
В тузі,
А на березі
Та ще й на попрюзі
Сам пан-хазяїн
Од вітру гойдався...

— «А, щоб ти ввірвався!..»

Просила кобила:

«І щоб тебе вбило

Об землю-сирицю

В зеленому лузі,—

Катюзі,

По заслuzі!

(Хай сивій кобилі більше сон не сниться!)

Уже-ж ти й топився,

Уже-ж і стрілявся,

А це на останні

Хитрощі удався —

Повісивсь за плечі

Та й «гойди» справляєш.

За дурну, до речі,

Яку мене маєш?

Хіба я робила,—

Я мучилась в нього,

У цього басила,

У чорта старого?

А потім ще й вигнав

З лошам, зарізяка,

За сині ворота,

Погана собака!

А нині, як діло

Добралосся суду,

Повісивсь за плечі!..

Урвися-ж, Іудо!..

Частенько буває, що шкурники й ланці
Закачують «драми» такі, що куди!

У ложці готовий втопитись води
Або подавитися пальцем.
Не варто-ж на їхні «тіятри» зважати:
Куркуль не жалів пролетарки,
Як треба компреса — компрес йому дати,
А треба припарки — припарку...

Попівський елемент.

Держав млина сількомнезам
В селі Куречі Жмені,
Там не якого парового,—
З одним поставом, водяного,
Як кажуть — по кешені.
Аж ось од господи святого,
Ні з того гаспида, ні з сього.
Насунула на млин біда,
А саме:

Весняна вода
Благеньку греблю просмоктала
Та й весело заголготала
По той бік плоту:

—«Голото!

Гляди,
Ось тоне сніг, рушає лід,
Від греблі зникне навіть слід
І буде прірва, замість плоту.

Латай,

Гати,

Голото!..»

Ой, ой, біда,
Це-ж не яка, а весняна вода,
Що рве, що крутить, розмива...

За голову схопився Голова
Сількомнезаму

І — з пиріжками та пляшками
Він гулькнув за попову браму:
— «Ну, батюшко, допоможіть,
Віжіть, що треба, одслужіть,
Про щезновеніє потоку,
Бо сход мене живцем ізлопа,
Як греблю рознесе вода!..»
— «Ну да, ну да!»
Присогласилася попова борода:
— «І буде за що,
Бо був-би дурнем і ледащом,
Невірою-б страшним ти був,
Щоб в лихо бога обминув...»
І... випивши за бога,
Взяли хреста святого,
Кадило та крошило,
Дячка ще на придачу,
Та й рушили святе робити діло
Хильцем до греблі, як туман,
Прянюги ці ледачі:
Найперший — піп Кабан,
За ним цапком руденький дяк,
А з-заду Голова — дурак.
Ось, не дійшовши ще й до плоту,
Піп розпочав святу роботу:
— «Во Єордані!..» — затрубив
І на бік рясу одхилив,
Обпершись об вербу суху...
— «Хо, хо, ху-ху...»

Почулося по той бік плоту
— «Диви, он вийшла на роботу
«Святая Тройца»... Ну, й діла!
Була-б ця гребля повливла,
Щоб так на Голову поклались.
Та загатить не догадались,
Женім такого водиря
У церкву за паламаря!
Нам треба вимітлити вщент
Такий попівський елемент.

Вже як і що не говори,—
Є Голови — паламарі...
Ще й в комнезамі такий «туз»?
Ганьба яка, який конфуз!

„Добра Хима“.

Ішов Терешко до Юхима
Нащот артіли,
Що та як?
Аж зирк: — А на Сельбуді Хима
Ще й Добра —
Виведено так.

Хоч був в Лікнепі цілу зиму,
Проте Терешко не стулив:
Нащо це, справді, бабу Химу
Сельбуд по йменню тут навів?
Ну, є в селі в нас Добра Хима
На карти кида, зна шептать,
Але, по моему, на хріна
Про ню так здорово писать?!
Знизнув плечем, повів бровою,
Брізь зуби цвіркнув:

— «Ну й діла!

Гляди, на осінь головою
Ще стане нашого села?!
Та вже як буде, так і буде —
Денікін рвав нас, скуб поляк,
Та й те терпіли бідні люди,
А це вже витерпіть —

Пустяк!..»

Прийшов Терешко до Юхима.
Юхим: «Здоров, ну як діла?»
А він: «Чи чув про Добру Химу,
Якої слави зажила?!»
— «А ну якої? може двоє
На старість бабі дідько дасть?»
— «Ну, не шуткуй, брат! Баба з'боєм
Бере совітську нашу власть!
Там, над Сельбудом вже й плаката,
Така, як ряднище, висить,
Та все про неї, язикату,
Про Химу Добру щось твердить...»
По долу як не покотився
Юхим од реготу:

«Ха — ха!..

Чи ти, Терешку, не сказився,
Доводив тільки до сміха!
Та то-ж, брат, дуже важна штука,
І баба Хима сторона.
Це Доброхім, про газ наука,
Тягає, брат, як цебер з дна.
Не ходиш, голубе, на збори,
Не знаєш, — що, куди і як.
А потім, як той вовк з обори,
Переганяєш переляк.
Нащот газети не подбаєш,
Її не бачиш, не читаєш,
А потім вернеш все на кущу:
І бабу Химу й Доброхім.
Отак ми, брат, звиняй, як ступи,
Живем собі, живем і мрем».

Комсомольська.

Ой, що-ж то за шум
Учинився
— Комсомол на куркульці
Оженився.
Та й веде її в ЗАГС
Записаться,
На советський, на манер
Повінчатися.
А куркулька і руками,
І ногами:
— «Повінчаймося з попами
Та з дяками!..»
Комсомол її в клуб
На весілля,
А вона йому про бога,
Про спасіння.
Ще й рідня з макогоном
Ціла др-рама:
Хочуть свадьби з самогоном
Та з піснями.
Озадачився браток:
— «Оце штука,
Оце мені, комсомолові,
Наука!

Не в'яжися, пролетаре,
З куркулями,
Не ганяйся за биками
Та свиням!..»
Та й потури́в він її
У шияку,
Краще жити, краще вмерти
Холостяку!..

Земля не хліб'я.

Був на вузліссі, на вильоті.
Вітер волосся скуб.
Високо в небо вилетів
Яструб.
Сонце ласкаве, як в маї:
— Горю, горю. палаю!
Кого люблю — вшіймаю...
Та об ріллю дзвоном,
А рілля паром одразу...
Сонце по-за законом,
По-за приказом!
Колеса ривлять, як скрипка.
Кові ходять, як пави.
На два вершки вглибоко
Плуга заклав Сава.
Чоботи борозву міряють,
Більш, як гони — нема...
— «Що це вони затіюють.
Прокіп, Антін та Кузьма?»
Кажуть:
— «Земля — не хліб'я,
Не в перезві коровай.
Як захотів, так мовляв,
Вдовш його впоперек — край!

Не, брат! Земля, як жива,
З болем приймає ніж.
Будуть на те жнива —
Ось коли, братіку, ріж!
Ти її не в межі,
Більш в ріллю загавяй,
Ти в ній копайся, як жук,
За дорогий урожай.
Ти про толоку забудь.
Землю до-купи стягни,
Десять пудів за пуд,
Зерна в засік нагони!
Та голови не ламай,
Швидче пишися в артіль!..»

Гув біля лавки Кузька,
Як над шишиною чміль:
— «Ралом не будеш орать,
Жменею хліб розсівать,
Косу не будеш тягать,
Ціпом не будеш махать,
Паском живіт підтягать
Десь там під весну...

— Ось що нам всім антиресно!..»

... ..
— «Щобі дівчатка! А, поб!
Хоч уже ви не дражніть,
Тут, аж ламається лоб,
Як його краще прожить?!
Мабуть, таке, що схожу
Я до Кузьми Лопуші:

— Як на одну вже межу,
То і мене запиши.

Зяб ще оратиму сам,
А по весні — на артілі.

— «Здрастуйте в хату вам:
Хліб та сіль!..»

А на вузліссі, на вильоті
Вітер волосся рвав.

Іструб у небо вилетів
І—пропав.

Г а р а с ь к о.

Ех ти, селянське наше життя,
Окрім горілки і втіхи нема,
Без неї, як кажуть, кутя не кутя,
Без неї, голубки, кума не кума!
Без неї і шсар в сільраді глухий,
Мовчить, мов зарікся, і сам голова.
А вже пuzаті попи, патлахи, —
То й служби одправить без неї — дарма!

Жене самогон невеличке село,
Для власних потреб, не на продаж жене,
Хатки в кучугури до стріх замело,
А ні за ворота тобі без саней!
І тільки з верхів голубенький димок,
І тільки дубінням смердять кожухи,
І тільки на дверях новенький гачок,
Та парить по хаті мелясовий дух,
Та кураву б'ють на печі дітлахи,
Так що ву-у-х!

А над вечір,
Коли сніг береться кривавицею,
І рипить,
Що чуть аж за селом,

Бовваніє церква рукавицею
Під замоленим на смерть
Хрестом.
Ой, клямка прикипа до пальців,
Мигтять за віконницями каганці,
Місяця посріблений окраєць
Кришиться
В чийсь руці.
І тоді
Глухою луною качається
По селу гомін
І аж об дзвони «блем»
Морозе, змилуйся над бідним зайцем,
В яру
Під заметеним кущем.

В хаті чад і гамір,
Весело і п'яно.
Господи, —
Міліцію мимо пронеси!
До шинкарки-любки, до Зузульки Ганни
Можна всім заходить,
Тільки пуд неси.
Розгулявсь сьогодні Гризодуб Гарасько.
Ех, здоровий хлопець — молоко та кров!
Саму кращу дівку —
Чумчину Параску, —
Наче в серце квітку —
Лобур, заколов.
Скрипочка виводить,
Бубон вибиває.

Груди, мов під кригою весняна вода,
І ніхто не випита,
Ой, ніхто не визнає,
Чом по жилах пінилося
Сила молода.
А він —
Шапку об землю!
— «Четвертину ставляю,
Що зубами виведу п'ять пудів з землі».
Раптом
Тиша бривнула дощовою краплею,
Лиш цвіркун не стямився у своїм дуплі.
— «Я навпроти ставляю».
Що це? Що з Параскою?
Тиша вишліталася, мов з коси кісник.
А вона зажеврила,
Зацвіла запаскою...
Гостра, наче вишнугий в небі молодик.
Жита куль поставили.
П'ять пудів наважено...
Кухоль ще Гарасько самогону п'є.
Пробує, чи добре зав'язку зав'язано.
— «Ну, а ще на четверть більш ніхто не б'є?»
З покутя святителі тільки очі рачили,
І роззявив рота сам Ісус Христос,
Чуда різні бачили,
І сами чудачили,
А такого, господи,
Не творив ніхто.
Розгулявсь сьогодні Гризодуб Гарасько —
Грає, виграває парубоцька кров,

Але гарну дівчину, —
Чумчину Параску, —
Він
Од серця квіткою
Навік одколов.
І коли нап'явся — жили набубнявіли,
Вирячивсь очі, —
Посинів увесь,
Кинула Параска
(Дівка жарту правила)
«Може там овес?»
Куль упав на землю.
Побілів Гарасько,
Виплюнув три зуби,
А з зубами кров:
— «Ставляй четвертину, мати твою... Па-
раско»

. . . . .
Він навік од серця
Дівку одколов.

Сліз багато сплакано. Слів багато сказано.
Зуби більш не виростуть. Щастя не вловить.
Чи то-ж, люди тружені, світ на тім зав'язано,
Щоб повік на покуті нам горілку пить?..

Сількор Чамата.

I.

Коли вибирали, питали:
— «Чи-ж писатимеш ти,
Як часом за шкуру нам сала
Куркульські залють наймити?».

Спросив тоді слова Чамата:

— «Мене кортить

По правді в газеті списати,
Де в нашого брата свербить.
І так, як тут усі комнезами,
То я і висказую:

Да!

На селах бува ще часами,
Буває сплошна юрунда!
А скоро радвлда у курсі,
Як в доброму курсі червонці,
То дехто й опиниться в бурсі.
А дехто за хвостик на сонці...
А те, щоб пішов я на стачку,
То мушу про себе сказати,
Що я, наприклад, не собачка,
І руки не буду лизати!..»

— «Оце то підніс, наче в жмені,
Хоч просто під ніс куркульні!..»

Тепера рішайте про мене,
Чи варт вибирати, чи й ні.
Звичайно, слова—то словами,
А діло вінчає кінець!..

Пішов наш Чамата тернами
З тернів виплітати вінець...

II.

Боязко блимає свічка,
Маже жовтим папір:
З слоїка мура водичка
В'яже сількорівський твір.
Жінка жнивами наморена
З дзигою-Прісею спить,
Гуль перевесел вапораних
Під головами лежить.
Руки, що клали покосами
Жито струнке на грабки,
Сіють борознами косими
Мудро немудрі рядки:
— «Нас темнота заїдає,
Піп, самогон та кулак.
Нива роботи безкрая,
Тільки піднять її як?
Скрізь під землею коріння,
Щербиться, гнеться леміш,
Часом, здається, й терпіння
Далі не вистарчить більш!..»

Зібралася наша громада
Рішати земельні діла

І викликать з округа гада
Нас «спеца» лиха потягла.
Приїхала «цяця» на бричці
Та й шусть до Губи куркуля:
— «Ну,—кажуть,—тепера хай сниться
Голоті при купці земля!..»

І вийшло на те, що казали:
Оцей Окрзу-усівський «спец»
Залив незаможникам сала,
Залив, як паследній падлец!
Не то, що від нього піддержки,
А просто насмішка і злость:
Та ще й заплатить «за іздержки
«Спецові» цьому довелось.
А вже куркулі, що раділи,
Особенно главний—Губа,
То й просто усі говорили:
«Понятно, потягне хабар!..»
То й просимо ми прокурора:
Губу і «спеца» того з З. У.,
Як можна немедленно, скоро
Оддать під Червоний Суд!
А друге:

Вопрос не оставить,
Земустрій нам крайне нужон...
Прошу, по возможности, справить,
Сількор ваш Чамата Созон.

III.

Хата-читальня, як в уліку рій,
Над вечір гуде у суботу:

Молодь... А онде вже так, що й старий
Прийшов, пошабашив роботу.

Згрудилися всі над великим столом,

А як-же:

Читають газету.

Печатають много тепер про село,

Так, ніби збирають анкету:

Таке-то село харайшо піднялось,

Таке-то застряло у ямі...

Паскудства чимало, мовляв, розвелось

В такім-то й такім комнезамі...

А ось-де й про нас...

— «Не навалюйся, брате!

Почуєш про наші порядки,

Обвіс, кого слідує, добре Чамата,

Як кози бабусину грядку».

«Приїхала «цяця» на бричці,

Та й шусть до Губи-куркуля...

— Ну, кажуть, тепера хай сниться

Голоті при купці земля!..

І вийшло на те, що казали:

Опей Окрзу-усівський «спец»

Залив неможникам сала,

Залив, як паследній падлец!..»

— «Хо-хо! Це то правду Чамата пальнув

Про «спеца», куркульство та збитки

Та ще й, понімай, прокурору моргнув:

— Хапай, мов, за свіжюю нитку!

Гляди, помаленьку ще й вийдуть діла,
Одіб'ють куркульську охоту:
Ой, треба, ну й треба сюди помеза,
Роботи для нього, роботи!..»

IV.

А на завтра бурею селом пройшло:
— Уночі Чаматі хату палено.
Щогреба розкопано й завалено,
Плуга й борону аж в Рудку однесло!..
А пізніше—допити міліції,
Комнезамські збори—як гроза!..
Хтось із-заду вивіз пропозицію:
— «Діло це—чистісінька «буза»!!!

Спросив тоді слова Чамата:
— «Дозвольте тут висказать—За!
Між нами підлиз небагато,
А й то получилась «буза»!
Но скоро міліція в курсі,
Щогладить не дасть по головці.
То дехто й оселиться в бурсі.
А дехто за хвостик на сонце!..
Але, як пішов хто на стачку,
То мушу про нього сказать,
Що тільки паршива собачка
Привикла всім ноги лизать!
Хоч хату мені і палили,
Проте не спалили!.. А от,
В газеті на світ проявили

Куркульський підводний флот!
Проте...

Я на зборах питаю:

— Чи, може, писать полишить?..»

Та збили, як буря збиває:

— «Пиши, друг Чамата, пиши!»

Д Е Щ О Є:

	Стор.
Гній та вівсянка	3
Тяжка хвороба	5
Злодій	7
Про сто відсотків	9
«Зелений змії»	12
Самовбивця	15
Попівський елемент	18
«Добра Хіма»	21
Комсомольська	23
Земля не хліб'я	25
Гарасько	28
Сількор Чамата	32
